

Forflag, som han paa ingen Maade kan have Udsigt til at faae Andre til at slutte sig til, da det er et Forhold, som ligger udenfor de Flestes Kjendskab. Jeg skal gjentage, at jeg i høi Grad paa Beboernes Vegne vilde ønske, at den ærede Minister vilde komme med et lille Forflag i denne Henseende; naar det kommer fra hans Hænder, vil det ganske sikkert gaae igjennem, og det vil ikke være meer end billigt; thi man indrømmer dem jo Intet, man reserverer dem kun de Rettigheder, som man i Consequents af den danske Lovgivning vilde have conserveret for dem, dersom de allerede i 1861 havde været undergivne de danske Love. Naar den høitærede Minister til Slutningen htrede, at jeg fulde have fraraadet, at denne Lov traadte i Kraft den 1ste April, da er det paa ingen Maade Tilfældet. Jeg har kun sagt, at det vilde maaskee være nødvendigt, og i alt Fald gavnligt eller ikke skadeligt, at indføre en Bestemmelse om, at Loven af 16de Februar 1866 § 13 selvfølgelig ogsaa gjælder for Marstal; det kan let skee; thi her staaer i 3die Linie af § 1 „Bewærtning m. M. af 29de Decbr. 1857“, og saa kunde man sœie til og „Loven 16de Februar 1866 § 13“. Der ved er det afgjort, at ligesaavel Marstal som alle de øvrige incorporerede Districter beholde deres paa særlig Adkomst grundede Næringsrettigheder, uagtet den danske Lovgivning indføres.

Indenrigsministeren: De kongerigste Mølleieere formeente ogsaa at have en Særret, men denne er albrig bleven godkjendt. Jeg tvivler ikke paa, at de ærøiske Møllere nu troe at have en Særret; men jeg tvivler paa, at denne Tro fra deres Side er bedre begrundet, end den var for de kongerigste Mølleres Vedkommende. Jeg har kun udtalt, at jeg ikke erkjendte, at en saadan Særret var tilstede for de slesvigiske Møllere i Almindelighed; men ved Siden deraf anerkjendte jeg, at den, efter hvad jeg kjendte til Forholdene, var tilstede for enkelte Møllers Vedkommende. Jeg troer ikke, at den ærede Rigsdagsmand har fuldstændig Ret i, at man ikke vilde træde de Speculanter — som han kaldte dem — for nær, der i god Tro til, at Loven af 16de Februar 1866 vilde træde i Kraft den 1ste April 1867, have kjøbt Jord og bygget Møller, for at arbejde med

dem, naar den 1ste April kom. Jeg kan ikke see, hvorledes man nu kunde omgjøre denne Bestemmelse, uden at gjøre disse Mænd Uret; de have en positiv Ret overfor Staten, idet denne har tilsagt dem Mølleret fra den 1ste April 1867.

Steenstrup: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: For en kort Bemærkning har det ærede Medlem Ordet.

Steenstrup: Den positive Ret kunne disse Møllere jo kun have, forsaavidt de have fortolket Loven rigtigt; det er ikke afgjort og kan ikke være afgjort før den 1ste April 1867; det er en Umulighed. Før den Tid ere disse Reclamationer ikke indkomne, og man kan ikke før see, om der er Noget i dem eller ikke. Nu skal jeg tillade mig, med den ærede Formands Indrømmelse, at oplæse § 15 i den danske Møllelov af 14de April 1852. Det hedder der: „Denne Lov er ikke gjældende for Bornholm eller for andre Steder, hvor Møllenceringen maatte befindes at være fri, ei heller for de Districter, hvor Møllevang finder Sted, og har Vedkommende o. s. v. at gjøre Anmeldelse.“ Altsaa, hvor der var Tvangret, gjælder den ikke, og hvor der var Møllefrihed, gjælder den heller ikke. Nu siger den ærede Minister, at der er ingen Tvangret paa Ærø, og jeg gaaer i dette Dieblis ind derpaa og siger, at der heller ikke er Tvangret; men saa siger Analogien af, at de danske Møllere, som ingen Ret havde, fik 10 Aars Ventetid, at de Andre ogsaa bør have det.

Da Ingen hyderligere begjærede Ordet, fattes Lovudkastets Overgang til 2den Behandling under Afstemning og vedtoges eenstemmig med 65 Stemmer.

Endringsforslag til 2den Behandling indkaldtes til førstkommande Tirsdag Middag Kl. 1.

Man gif derefter til den følgende Sag paa Dagsordenen: Første Behandling af